

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2331/2018
10.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Чедомир Голубовић, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање, ради поништаја отказа и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1. 749/2018 од 05.04.2018. године, у седници од 10.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1. 749/2018 од 05.04.2018. године, тако што се одбија као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1. 625/16 од 20.11.2017. године.

Тужена **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** да тужилци накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1. 625/16 од 20.11.2017. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено решење тужене од 04.02.2016. године којим је тужилци отказан Уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 05.02.2008. године са припадајућим анексима. Ставом другим изреке тужена је обавезана да тужилцу врати на рад и призна јој сва права по основу рада и успостави радно правни статус као пре престанка радног односа. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 141.000 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 749/18 од 05.04.2018. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле за поништај отказног решења и враћање на рад код тужене и за накнаду трошкова парничног поступка са припадајућом законском затезном каматом.

Против другостепене пресуде, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 87/18) и утврдио да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код тужене обављала послове административно техничког оператера у филијали за ... , Одељење за ..., као техничар друмског саобраћаја са четвртим степеном стручне спреме. Побijаним решењем од 04.02.2016. године тужили је отказан Уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 05.02.2008. године са припадајућим анексима, услед престанка потребе за њеним радом због организационих промена код тужене које су довеле до смањења обима посла, а који разлози нису могли бити отклоњени другим мерама запошљавања. На дан доношења Програма решавања вишка запослених 12.01.2016. године код туженог је било 1.723 запослена на неодређено време. У Програму је наведено да се он примењује даном доношења, а да ће се накнадно сачинити коначни списак вишка запослених, који је сачињен 05.02.2016. године и у коме су као технолошки вишак наведени 66 запослених, међу којима и тужила. Наведено смањење броја запослених донето је након што је Влада Републике Србије, у складу са Законом о начину утврђивања максималног броја запослених у јавном сектору, донела Одлуку о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину, којом одлуком је утврђено да тужена може имати 1.653 запослена на неодређено време.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном пресудом је усвојен тужбени захтев тужиле у целости, поништено побијано решење и тужена обавезана да тужилу врати на рад. Према разлозима првостепеног суда, у поступку решавања вишка запослених тужена није правилно применила одредбу члана 155. Закона о раду, с обзиром да програм вишка запослених, по основу кога је тужила проглашена технолошким вишком, није садржао све елементе прописане овом законском одредбом.

Побijаном другостепеном пресудом првостепена пресуда је преиначена и тужбени захтев тужиле у целости одбијен као неоснован. Према разлозима другостепеног суда, програм решавања вишка запослених је у конкретном случају био донет у две фазе, па су испоштовани законски услови из члана 155. Закона о раду у погледу садржине програма. Како је тужили исплаћена отпремнина и нису постојали законски услови да се тужила након отказа уговора о раду поново прими у радни однос на неодређено или одређено време код тужене с обзиром на ограничење броја запослених које траје до 31.12.2018. године, то је по оцени другостепеног суда отказно решење законито и тужена није у обавези да тужилу врати на рад.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиле указује да је у побијаној другостепеној пресуди погрешно примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и њен тужбени захтев одбијен као неоснован.

Према члану 155. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05 ...75/14), програм решавања вишка запослених нарочито садржи, између осталог, број, квалификациону структуру, годину старости и стажа осигурања запослених који су вишак, као и послове које они обављају. Супротно наведеној законској одредби, тужена на дан доношења Програма решавања вишка запослених 12.01.2016. године није утврдила број запослених за чијим радом је престала потреба, већ је само констатовано да ће се по доношењу програма извршити примена критеријума и донети коначан списак запослених за чијим је радом престала потреба. Програм није садржао списак запослених који су технолошки вишак, већ је списак сачињен одвојено дана 05.02.2016. године, након доношења побијаног отказног решења од 04.02.2016. године. С обзиром на наведено, не може се прихватити закључак другостепеног суда да је побијано решење законито и да је програм решавања запослених донет у две фазе, јер списак запослених који представљају технолошки вишак и послови које они обављају мора бити саставни део програма решавања вишка запослених пре доношења решења о отказу уговора о раду. Ово из разлога што програм решавања вишка запослених са свим елементима, па и списком радника који су вишак запослених, чини саставни део законом предвиђене процедуре за отказ уговора о раду која мора бити у потпуности спроведена пре доношења отказног решења. Из изнетих разлога, другостепена пресуда је преиначена тако што је одбијена као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда.

Тужена је обавезана да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка на име састава ревизије, у складу са важећом Адвокатском тарифом, применом чл. 153. и 165. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић